

ชื่องานวิจัย : ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก
เชียงใหม่

ผู้วิจัย : นางยุวดี วงศ์กำปิน

สถานศึกษา : วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงใหม่

ปีที่วิจัย : 2563

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานพัสดุของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงใหม่ 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานพัสดุของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงใหม่ 3) เพื่อประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงใหม่ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน มีขั้นตอนในการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาปัญหาการบริหารงานพัสดุของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงใหม่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานพัสดุ เจ้าหน้าที่งานพัสดุ จำนวน 4 คน เลือกโดยวิธีเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และหัวหน้างาน หัวหน้าแผนก ครูผู้สอน และบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงใหม่ จำนวน 77 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานพัสดุของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงใหม่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานพัสดุ นักวิชาการจากสำนักงานคลังจังหวัด เจ้าหน้าที่งานพัสดุ จำนวน 13 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการประชุม วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา 3) การประเมินคุณภาพแนวทางการพัฒนาการบริหารพัสดุของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 10 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า

1) ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร หัวหน้างานพัสดุ และเจ้าหน้าที่งานพัสดุพบว่า ปัญหาการบริหารงานพัสดุของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงใหม่ มีประเด็นดังนี้ 1) มีความล่าช้าในการจัดซื้อจัดจ้างสาเหตุเนื่องจากกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะรูปแบบเอกสารรายงานขอซื้อขอจ้าง ตั้งแต่ผู้ขออนุมัติจนกระทั่งได้รับความเห็นชอบ/อนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการผ่านกระบวนการพิจารณาจากบุคคลที่เกี่ยวข้องของหลายขั้นตอน และใช้ระยะเวลาในการดำเนินการทางเอกสารเป็นระยะเวลานาน 2) สถานศึกษามีสถานประกอบการที่เป็นคู่ค้าภาครัฐ จำนวนน้อย 3) การเก็บรักษาและดูแลทรัพย์สินทางราชการ มีไม่เพียงพอ เนื่องจากพัสดุมีจำนวนมากพื้นที่การจัดเก็บ และชั้นวางสำหรับจัดเก็บพัสดุที่รอการเบิกจ่าย และพัสดุที่ชำรุดไม่ใช้งาน มีไม่เพียงพอ ไม่สามารถแยกประเภทของ

พัสดุได้อย่างชัดเจน 4) ความล่าช้าในการตรวจสอบพัสดุประจำปีของคณะกรรมการ เนื่องจากคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งของหน่วยงาน กรรมการบางท่านไม่มีความรู้หรือความเข้าใจลักษณะและรูปแบบของพัสดุ ครุภัณฑ์ 5) การเบิกจ่ายพัสดุ สาเหตุของปัญหาจากผู้ที่มาเบิกพัสดุไม่เขียนหลักฐานการเบิก (ใบเบิก 4 สี) เนื่องจากไม่มีความรู้ ความเข้าใจถึงวิธีการกรอกหลักฐานการเบิก 5) การจำหน่ายพัสดุ มีวัสดุและครุภัณฑ์ที่ค้างบัญชีเป็นจำนวนมากไม่มีการจำหน่ายพัสดุมานาน วัสดุ ครุภัณฑ์บางรายการได้มาพร้อมกับการตั้งวิทยาลัย ยังไม่ได้จำหน่ายออกจากบัญชี และไม่มีตัวตน 6) มีการสับเปลี่ยนหน้าที่งานของครู เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ เนื่องจากเป็นสถานศึกษาที่มีข้อจำกัดเรื่องอัตรากำลัง ทำให้ต้องสับเปลี่ยนหน้าที่งานเพื่อให้ทันต่อการบริหารสถานศึกษา 7) เจ้าหน้าที่งานพัสดุ มีจำนวนน้อยและมีปริมาณงานมาก ทำให้ยังไม่ได้รับการพัฒนาเพิ่ม ความรู้ ทักษะ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน

2) ผลการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานพัสดุของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย ใน 3 ด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.68, \sigma = .29$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ 1 สภาพปัญหาด้านการจัดหาพัสดุ อยู่ในระดับ มาก ($\mu = 3.82, \sigma = .26$) โดยมีสภาพปัญหาอันดับแรกคือ เจ้าหน้าที่พัสดุไม่ได้รับการพัฒนา ฝึกอบรมงานพัสดุอย่างต่อเนื่องเป็นอันดับแรกอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.61) ด้านที่ 2 ด้านการเบิกจ่าย การควบคุม และบำรุงรักษาพัสดุอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.55, \sigma = .30$) โดยมีสภาพปัญหา อันดับแรก ครุภัณฑ์ไม่ได้รับการซ่อมแซมและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.64) ด้านที่ 3 ด้านจำหน่ายพัสดุ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.58, \sigma = .36$) โดยมีสภาพปัญหา อันดับแรก ได้แก่ การปฏิบัติตามขั้นตอนการจำหน่ายพัสดุที่ซ้ำรุดมีความล่าช้า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.64)

2. แนวทางพัฒนาการบริหารงานพัสดุของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย ประกอบด้วย 1) ด้านการจัดหาพัสดุ ดังนี้ การวางแผนกำหนดความต้องการพัสดุให้สอดคล้องกับแนวการปฏิบัติงานพัสดุ การสำรวจความต้องการพัสดุตามความขาดแคลนและความเร่งด่วน การจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี การอบรมระเบียบพัสดุและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างอย่างต่อเนื่องประจำปี การจัดทำคู่มือขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างให้ผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 2) ด้านการเบิกจ่าย การควบคุม และการบำรุงรักษาพัสดุ ดังนี้ การจัดหาห้องที่ใช้ในการปฏิบัติงานพัสดุที่กว้างขวาง ปลอดภัย เพียงพอ และสะดวกต่อการจัดเก็บ และเบิกจ่ายสถานศึกษามีสถานที่จัดเก็บพัสดุที่เป็นสัดส่วนเป็นการเฉพาะ การพัฒนาระบบการออกหมายเลขครุภัณฑ์เป็นระบบบาร์โค้ด การจัดทำฐานข้อมูลการเบิกจ่าย การจัดทำแผนการบำรุงรักษาครุภัณฑ์ การอบรมบุคลากรให้มีความรู้ในการซ่อมบำรุงรักษาพัสดุเบื้องต้น การจัดทำรายงานผลการบำรุงรักษาเมื่อสิ้นปีงบประมาณ 3) ด้านการจำหน่ายพัสดุ ดังนี้ มีการวางแผนสำรวจรายการพัสดุที่ชำรุดรอจำหน่ายอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง มีการติดตามประเมินการใช้พัสดุอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันเคลื่อนย้ายพัสดุและทำให้การตรวจสอบพัสดุประจำปีรวดเร็ว ถูกต้อง การจัดทำคู่มือการจำหน่ายพัสดุ

เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง การรวบรวมพัสดุที่ชำรุดหรือการจำหน่ายแยกไว้ในที่เฉพาะ การแปรสภาพพัสดุที่ชำรุดเป็นวัสดุเสีย

3) ผลการประเมินคุณภาพแนวทาง พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = .53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดหาพัสดุ มีคุณภาพในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = .47) โดยหัวข้อการจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = .31) 2) รองลงมาได้แก่ ด้านการจำหน่ายพัสดุ มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .54) โดยมีหัวข้อการจัดหาห้องที่ใช้ในการปฏิบัติงานพัสดุที่กว้างขวาง ปลอดภัย เพียงพอ และสะดวกต่อการจัดเก็บ และเบิกจ่าย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = .48) และด้านการเบิกจ่าย การควบคุม และการบำรุงรักษาพัสดุมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .56)

โดยสรุป การวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงรายครั้งนี้ ทำให้ทราบปัญหาการบริหารงานพัสดุและได้แนวทางการบริหารงานพัสดุให้ดียิ่งขึ้นส่งเสริมให้วิทยาลัยมีการบริหารงานพัสดุที่ดีสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามระเบียบ รวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน อันจะส่งผลให้การบริหารวิทยาลัยมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ : ปัญหาการบริหารงานพัสดุ, แนวทางการพัฒนา